

Forfatter: Ulfeldt, Leonora Christina

Titel: Udrag fra Leonora Christinas franske Selvbiografi oversat til dansk

Citation: Ulfeldt, Leonora Christina: "Jammers Minde og andre selvbiografiske Skildringer", i Ulfeldt, Leonora Christina: *Jammers Minde og andre selvbiografiske Skildringer*, udg. af JOHS. BRØNDUM-NIELSEN ; C. O. BØGGILD-ANDERSEN , Rosenkilde og Bagger, 1949, s. 9. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-leonora01-shoot-idm140124514097440/facsimile.pdf> (tilgået 18. juli 2024)

Anvendt udgave: Jammers Minde og andre selvbiografiske Skildringer

Ophavsret: Udgiver har den fulde ophavsret.

Dog kan værket gengives i det omfang som det følger af ophavsretsretlige undtagelser om citat, kopiering til privat brug mv. Desuden kan der ske kopiering til undervisningsbrug mv. i det omfang som det følger af aftaler indgået med Copydan og tilsvarende institutioner.

Nogle af værkerne i Arkiv for Dansk Litteratur er dog helt fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit.

Du kan finde hvilke værker fra Arkiv for Dansk Litteratur som er frie i [denne liste](#). Har du spørgsmål til benyttelsen af et værk, kan du kontakte udgiver: [Det Danske Sprog- og Litteraturselskab](#)

Hofmesterinden handlede ilde med hende osv. Han svarede, at hun skulde ikke faa Aarsag dertil, thi han vilde aldrig klage til hende osv. Vor unge Dame svarede, at Hofmesterinden vilde finde Paaskud nok, saasom det var hendes Morskab at mishandle Børnene, og tilmed var den anden Skolemester, som lærte dem Højtysk, en ubarmhjertig Mand, og en Oiding, som underviste dem paa Spinettet¹, var et gammelt Gnav, saa at hun havde Aarsag nok til at være ræd. Han giver sig ikke til Taals og udretter ved sine Overtalelser, at hun lover ham alt.

Prinsen kommer til Stede; Hofmesterinden glemmer ikke at tude ham Ørene fulde af sine Klager og bede ham gøre sit til, at denne Mand kunde blive jaget bort. Endelig, da Dagen for Examinationen var inde, sagde Hofmesterinden en Time forinden til sine Damer, at de skulde sige alt, hvorledes han havde handlet med dem som en Skelm², slaaet dem osv. Prinsen kommer ind i de ommeldte Damers Gemakker, ledsaget af Kongens Skriftefader (paa de Tider Dr. Christen Jensen³); Hofmesterinden var bestandig nærværende. De blev først examinerede i Tysk. Frøken Sophie stod sig meget slet deri, kunde ikke læse i Sammenhæng. Magister Christoffer undskyldte hende og sagde, hun havde Frygt. Da Turen kom til Alexander at lade se, hvad hans Skoledisciple formaade, kunde Frøken Sophie kun læse lidet eller intet; da hun hakkede og stammede i Læsningen, saa Hofmesterinden hen paa Prinsen og lo højt. Hvad angaar Evangelier, Salmer, Ordsprog og deslige Sager, spurgtes intet nyt. Hofmesterinden var vel fornøjet dermed og havde gerne set, at den anden ikke var blevet examineret. Men da det blev hendes Tur at læse i Bibelen og hun ikke stammede i det, kunde Hofmesterinden ikke holde sig længere og sagde: „Maaske det er et Stykke, som hun kender udenad, I lader hende læse“. Alexander

¹ Instrument med Strænge og Taster, primitivt Klaver. ² Slyngel. ³ Afskrifterne af Selvbiografien har her begge den umulige Navneform Dr. Ch. Sor, den latinske Oversættelse Lars eller Lauritsen). Chr. IV.s Hofprædikant og Skriftefader var midlertid 1627—35 Dr. Christen Jensen, og ingen af Embedets Indehavere i Kongens Regeringstid hed Larsen (eller Lauridsen). Det er muligt, at Originalen har haft Chr. Jensens latinske Navneform *Jani*.

bad Hofmesterinden, hun vilde selv give Damen et andet Sted at læse. Hofmesterinden blev ogsaa herover fortrædelig og sagde: „Han gør Nar af mig, fordi jeg ikke forstaar Fransk“. Prinsen aabnede derpaa Bibelen og lod hende læse andre Strykker; det gik flydende som det andet. Hvad det angaar, som blev læst udenad, kunde hun saa meget, at Prinsen var alt for utaalmodig til at høre paa det altsammen.

Alexander fandt nu Lejlighed til at tage Ordet og sige, at han haabede paa den Gunst, at Hans fyrstelige Naade vilde betænke, at det ikke var hans Forseelse, at Frøken Sophie ikke var kommen videre. Hofmesterinden tog Ordet og sagde: „I er visselig Skyld deri, thi I handler ilde med hende“; og hun begyndte nu paa en Strøm af Klager og spurgte Sophie, om det ikke var sandt. Hun sagde Jo, og at han ikke med god Samvittighed kunde nægte det. Derefter spurgte hun vor unge Dame, om det ikke var sandt. Hun svarede aldrig at have set eller hørt det. Fuld af Raseri sagde Hofmesterinden til Prinsen: „Eders fyrstelige Naade bør faa hende til at sige Sandheden, hun drister sig ikke dertil af Kærlighed til Alexander“. Prinsen spørger hende, om Alexander aldrig har givet hende Smædenavne. Om han aldrig har slaaet hende? Svar: Nej, aldrig. — Han spørger ydermere, om hun ikke har set og hørt, at han har mishandlet hendes Søster? Svar: Nej, hun har aldrig set eller hørt det. *NB. Man drog vor Kvinde ind i en Proces i en meget ung Alder. Daarligt Varsel!* — Hofmesterinden blev som en Furie; hun talte sagte til Prinsen. Prinsen svarede ganske højt: „Hvad vil I, at jeg skal gøre, jeg har ingen Befaling fra Kongen til at tvinge hende til noget“. Kortelig fortalt: Alexander vandt sin Proces, Hofmesterinden kunde ikke faa ham bortjaget, og vor Kvinde vandt mere derved, end hun havde troet; hun vandt Kongens Kærlighed og Bevaagenhed hos Prinsen, Præsten og alle, som fik Nys om Historien.

Men Hofmesterinden søgte siden enhver Lejlighed til at tage Hævn over vor unge Dame. Endelig fandt hun en, som var tem-